

ოფიციალური სიგელის ხელმოწერა

12 აგვისტოს, დილით, მიხეილის საავადმყოფოში ხუთიხორცით ავადმყოფი იყო. რკინის გზის საავადმყოფოში სამი და სამხედრო სამკურნალოში არც ერთი.

აგვისტოს 12-ს ხორცით ავად გახდა პოლიციის მერვე მაწილში, სურფ კარაბეტის ხევიში მარგარიტა ხორცით ავადმყოფი იყო. რკინის გზის საავადმყოფოში სამი და სამხედრო სამკურნალოში არც ერთი.

მანგლისის მ. ხორცით იღვრა ელცევისა, რომელიც ამ თვისის 10 კუვიის ხიდზედ დაცა და გულის რვე და ფარინოზით მოუვიდა, ხორცით ავადმყოფი აღმოჩნდა და იმავე დღეს მიხეილის საავადმყოფოში გარდაიცვალა. ელცევის ამის წინა დღე მოსამსახურეთა ყოფილა ისტამანოვან, რომელიც პოლიციის მერვე განყოფილებაში სცხოვრობს.

იმავე დღეს პოლიციის პირველ მაწილში, ვერაზედ, ქუჩაში დაცა სპარსეთის ქვეყნის მამული ქერბალი ჰესენ-ოლი და დაწყებინა გულის რვე და ფარინოზით. ავადმყოფი მანინე პოლიციამ მიხეილის საავადმყოფოში გაგზავნა და აღმოჩნდა, რომ ხორცით გამხდარა ავად. მანუღ ქერბალი ჰესენ-ოლი იმავე საიამზე გარდაიცვალა.

იმავე დღეს პოლიციის მეხუთე განყოფილებიდან მხეხილის საავადმყოფოში წაიყვანეს ხორცით ავადმყოფი მამულ აბრ-ოლი, ოქრო-მუდელი, რომელიც შუა ზაზარში სცხოვრობდა.

იმავე დღეს მხაქვიანოვის ხიდთან, თამაშოვის წისკელიში ხორცით ავად გახდა სპარსეთის მამული მსახური ჯარის კაცი სტეფან ჩამიკოვსკი, 23 წლისა, რომელიც მანინე სახმედრო საავადმყოფოში გაგზავნეს და იქ გარდაიცვალა წუთის შემდეგ გარდაიცვალა.

გუშინ დილით მიხეილის საავადმყოფოში ხორცით ავად მყოფი სულ რვა კაცი იყო.

ამთ გარდა, აგვისტოს 12-ს, მიხეილის საავადმყოფოში მიიყვანეს პეტრე ბეტრუცი, პოლიციის მესამე მაწილიდან, რომელიც სცხოვრობდა პატარა ვანქის ქუჩაზე. საავადმყოფოში მისი აღმოჩენა, რომ პეტრე ბეტრუცი ხორცით არ არის ავად, თუმცა მის მანუღ საავადმყოფოში ავად მყოფი ადვინგენ და ცალკე დააწვიანა.

გუშინ ჰაჯიბუღალ მაყაევი საავადმყოფოდან სხვა განყოფილებაში გადაიყვანეს, რადგანაც როგორც აღმოჩნდა იგი ხორცით არ არის ავად. გუშინ 13 აგვისტოს შუადღემდე ხორცით ავად არაფერი გამოხდარა და ტფილისში სულ ცხრა ავადმყოფი იყო ხორცით.

ახალი ამბავი

* * * ამ დღემდე მისმა მაღალ ყოველდღე უსამღელოდსამ სპარსეთის ექსპარსოსმა ვლადიმირმა სიონის ტაძარში გადისა და პანაშვიდი მისიკოვსა და კოლომენკის განცენებულს მიტრაპოლისის სკოლის სკოლის მოსახლებულად. პანაშვიდი დიდძალი ხალხი დაესწრა.

* * * კერას, 15 აგვისტოს, მღვთისმშობლის მიძინების დღეს, სიონის ტაძარში გარდაცხადდა იქნება საღვთისმშობლის წირვა. წინა დღეს საღვთისმშობლის ლოცვა დაიწყება 6 1/2 საათზედ, ხოლო 15 აგვისტოს წირვა დაიწყება 8 1/2 საათზედ. მწირველი იქნება მისი მაღალ-ყოველდღე უსამღელოდსამ ექსპარსოსი ვლადიმირი. წირვის შემდეგ მოხდება ლიტანია და სავერდებელი პარაკლისი ხორცის გადარჩენისთვის.

ასეთვე პარაკლისი გარდაცხადდა იქნება დიდუბის ეკლესიაშიც.

* * * ამ ემად ტფილისის მომრიგებელ მოსამართლის ი. ი. წინამძღვრის თაოსნობით, ავტოის მოედანზედ შენდება დიდი ქვიპარის სახლი სიგით 23 არშინი და სიგით 8 არშინი. შენობა დანიშნულად აღიწერა. სახლის გვერდით ორობეში ხმა-მალა ლაპარაკი შემოესმა. მამასახლისი სეიბანა და რამდენიმე კაცი ჭაჭიერებულ ქვემო სოფლისკენ მიდიოდნენ. სოფიომ იმათ ლაპარაკიდან მხოლოდ სამი სიტყვა გაიგო: დღეს—გაბა მოუკლავთ!

სოფიო თავზარ დატყვევდა ვარდა და თითონაც არ იცოდა, თუ რად გამოუვდა მიმავალი. რომ მიუახლოვდა სოფლის კაცებს, სოფიომ გულის ცახცახით ჰკითხა: — მამასახლისო, ვინ მოუკლავთ გაბა? მამასახლისმა იცნო ხმა და მითომ არ გამოვიდა, პასუხი არ მისცა. სოფიო უნახვობად უფრო გააშფოთდა და გულსაკეცი ტირილი მოართო. მამასახლისთან მიმავალთაგანი ივანე ლეონიშვილი მოტრიალდა, შეაყენა სოფიო და დაეშვიდება დაუწყა.

— დედაკო, რა გატრებს? ჩხუბი მოხვლიათ და ნიკო კოტა დაუტრიალო... — რაო, ნიკო? ჩემი ნიკო დაუტრიალო? ვის... ვის?... ამის შეტი აღარა უთქვამს-რა სოფიოს, შურდულსავით გაეგანა ქვეყნით.

სოფლის ბოლოს დათიკამ საწყა-

ლი საშუალოდ იფიქროს. შენობის აშენებენ შეწირულობით მოგროვდნენ უფლით. გარდა ამისა გვირ ხელისანი მუთადა მუშაობს. ჯერ მარტო მალაქენიდან დღეში 20 მუშა მუთადა მუშაობს. შენობა ჯერ-ჯერობით ერთ-სართულიანი იქნება და დღიურ 70 კაცს, შემდეგში კიდევ მეორე სართული გაეთედება ლარიათა თავშესაფარისთვის.

* * * ტფილისის საოსტატო ინსტიტუტში მისილები ეგზენები დაიწყება 23 აგვისტოს. თხოვნებს მიიღებენ 23 აგვისტომდე ინსტიტუტის კანცელარიაში.

ინსტიტუტში მიიღება მხოლოდ 25 ემეწილი. 23 აგვისტოს მოხდება ეგზენების ინსტიტუტისა და ალექსანდრეს საქალაქო სასწავლებელში.

* * * პეტრე ბეტრუცისა და მოსკოვის განცენების იუწყებანი, რომ მუხრანისთვის გასამრჯელოს ნიხის შესახებ პრაქტიკა განხორციელდა იქნება სამკურნალო დეპარტამენტში და სცაა წარედგინება სახელმწიფო სამკურნალო-სამეტოციტოლოდ.

* * * ტფილისის ქალაქის გზების მოსახლეობის ცხენის რკინის გზის უსახელო საზოგადოებას, დეკლარაციის წარმოდგინების გეგმა და რუკები ამ პავილიონების, რომელიც პირობის ძალით უნდა გამართოს ხალხისთვის დანიშნულად აღიღებშია. ამის ქალაქის გამგეობამ ისიც დასძინა, რომ თუ ვინცაა, ეს თხოვნა მალე არ იქნება ასრულებული, უფროსად ტიპ ლონისიგებს ვიხმართ თქვენ მოვალეობის ასახულებულია.

* * * ტფილისის რკინის გზის სადგურის ახლის, სახმეთისკენ ასე 50 საფრის მანძილზედ, გამართულია ბოგარის რკინის გზის ლინდარისთვის. ქვემ ხალხისა და ეტლების გასაღწევი გზაა. ამ ბოგარ ქვემ და ახლო მახლო ადგილებშიაც ისეთი საშინელი უსუფთობაა, რომ დამიანს არ გაეფიქრება. რა გინდა, აქარ იპოვებო-

ლი ნიკო თავისივე ურემზე გადასვენა. დათიკა უფრის თავზე იჯდა და მდებარე ცრემლი ჩამოსიდა. დათიკამ შორიდანვე ქვემო საფარისკენ მიდიდა. იცნო იმისი ხმა და ურემი შეეყენა. სოფიო ურემს ცეკა, ერთი-კი შეპირდა: „ნიკო! შენს ჰიბრში, სადა ხარ“, და იქვე ურემს ქვემ გულ-შემოყრილი დამცა.

ამ მოულოდნელმა სურათმა ყველა ურემთან მიყვანი მუხრან ატარა. თვალ-ცრემლიანი მისციოდნენ სოფიოს, წამოაყენეს, ნეტევის ცეკა მით სცილდოდნენ მოგზაურებისათვის, დამეშვიდებინათ, მაგრამ გამწარებულ დედას ეგზენ ადვილად დამეშვიდებნენ. უბედური განს მივიდა თუ არა, ისევე თავის ნიკოს ეძახდა, ეხვეწებოდა: ერთი უკანასკნელი კიდევ გამაგანე შენი ხმაო... ვინ იცის, იქნება ნიკოს ერთს ხმას, ერთს სურათს თავის ახალგაზნა ცოლისთვის საშინელი უბედურება აცილებინა თავიდან! მაგრამ ნიკო უძრავად ურემზე გაშობილი იდო. მისი სურათი ეგზენს შეწუხებული სოფიო და ისე მოჰყვანდათ შინ.

მეორე დღეს შემოწმების შემდეგ ცხედარი დასაფლავეს, სოფიო? საცოდაობით მივილი სოფელი იწვდა.

დეს, ნავაგი, მკვდარი პირტუცი და სხ. რა თქმა უნდა, ფრიად საქაროა, რომ რკინის გზის მმართველობაში და პოლიციამაც მოწყობა მოილოს და ამ ადგილს უკრალა მიაქციოს. განა ისე ძნელია ამ ადგილის დასუფთავება და შემდეგშიც სუფთად შენახვა?

* * * კაცისის სამხმერატორი სამკურნალო საზოგადოებამ შემდეგ დღეში გაუგზავნა პარიკ ამ დღეებში გარდაცვალებულ ე. მ. შარკის შვილსა:

„კაცისის სამკურნალო საზოგადოება დიდად სწუხს მამა თქვენის გარდაცვალების გამო, რაიცა დიდი დასაკლისია თქვენთვის, მეცნიერებისთვის და მშობლის ქვეყნისთვის.“

* * * ოთხშაბათს, 11 აგვისტოს, ნაშუადღეის 5 საათზედ, პორუჩკემა ივანე თედორეს ძემ სერგეევმა ტფილისის მეცხრე განყოფილებაში, სადაც ემად ბანაკადა სდგას კაცისის 1 მსროლელ-ბათალიონის ჯარი, გულში რევოლვერი დაიტყა. მძიმედ დატოლი სერგეევი სამკურნალოში წაიყვანეს და იქვე სული განუტყვა. სერგეევი ამ უკანასკნელ დროს ძლიერ დაღონებული და ღარღინი იყო ხოლმე. ამხანაგებსა და მეგობრებს ძლიერ უყვრდათ, რომ სერგეევი ასე დაღონებული იყო, მაგრამ მინც ფიქრად არავის მოხვლია, თავს მოიკლავდა. საბარლოს დარჩა ცალი და ოთხი შეილი, რომელთაც არავითარი ქანება არსად გაიწიათ.

* * * ტფილისის მეხუთე განყოფილების პოლიციის ბოქალადა წარედგინა მან პოლიციის ტერ მთავარ განყოფილების მომრიგებელ მთავარ მოვალე იყენენ, 7 დღის განმავლობაში დაესუფთავებინათ თავიანთი საყსამობები. ეს ვადა გვიდა კოტე, მაგრამ ყსზედ ჯერ არც კი უფიქროსი საყსამობის დასუფთავება ამიტომ ბოქალადა სოხოს პოლიციის-

კუბოს ფარცებზე ქვა-ლორის შესაზარმა და გულ-საკეციმა ხროლმა უკანასკნელი სოფიოს სიკოცლის ძაღვი ჩასწვიტა. როცა შინ ბრუნდებოდნენ, სოფიომ რაც ძალი ღონე ჰქონდა, გიფ-გამოწია, გავშეხედა მანუღ მუქმებულ და საფრეოსკენ გაიქცა. ხალხი უკან დაედგინა. სოფიო დიპირეს, მაგრამ გაუძლიანდა, შინ-კი არ, მოსდევდა. ტირილ-წუხილში უბედური სოფიო მხოლოდ ამას იძახდა: „ჩემი ნიკო მამეტი ხალხნო!“ მწუხარებისაგან დაღლილ-მიქანცული სოფიო ხელდახელ მიიყვანე შინ.

გვიდა ორი თვე, რაც ნიკო მიწას მიპარეს. სოფიო თავის პატარა შვილი მამებს (ნიკოს მიპარეს) შეუდგნო. ამ ორ თვეში სოფიო სახლს არ გამოშვარებია და თითქო ენა ჩაუვარდა, მწუხარებით შედიოდა-გამოდოდა და სხლდა.

ერთ დამეს საშინელი სიზმარი ნახა სოფიომ. „მასზედო გაიყარნ და ქვიზე ოხერი სოფიო თვისი პატარათა ქმრის ქონში გადასახლდა. თავის დაობლებულ ქონს იღებდა, შვიდა, როცა ქვიშარა თავს წამოადედა და ღრეტი უფრია.

— ხლაც ნიკოთი შემაშინებ? შენც

ტერს, ან საქრო ფული მავეცი საყსამობის დასუფთავებისთვის, ან ნება მიმოძეთ ეს საყსამობი დღე-ღეობა.

* * * „სავაქრო და სამრეწველო“ გაზეთი იუწყება, რომ ტყიბულის საშინა-მანდის სამრეწველო საზოგადოებას უმაღლესად ნება დაერთო 800,000 მანათის ობლიგაციები გამოსცეს.

* * * ტფილისის მიხეილის სამკურნალოში ამ დღეებში გარდაიცვალა ერთი ხორცით ავადმყოფი ახნაზაროვი, მიზეზი ისა ყოფილა, რომ ახნაზაროვს სამკურნალოშივე მკვებ ხილი უტყავია. ამის გამო სამკურნალო სამმართველომ განკარგულება მოახდინა, სასტკაოდ აკრძალულ იქმნა ყოველგვარ ხილის მიტანა სამკურნალოში.

* * * ტფილისის ბორანის იჯარაღარმა კორევიანმა 12 აგვისტოს ქალაქის გამგეობას ახრებულ თხოვნა მიართვა. ბორანითა, სწერს იჯარაღარი, მრავალი ხალხი დადიდა ავლარდგან-ვანი და რიცადნე. მათ შორის ბევრს ხარკი არა აქვს გარდაცხადი. მოხარჯებმა შეიტყეს ეს. დადგებიან ხოლმე ბორანთან და ისიც ხარკი არა აქვს გარდაცხადი, თუ ბორანზედ გამოსაკრულად გამოიარა, ჩავედნენ ხელსა და მამკავთ „უპრავა-შია“. ამ მიზეზის გამო ხალხი ძლიერ ნაწყენად დიდს მორანთან და გახობეთ, რაც ამით ზარალი მომდის, ქალაქის გამგეობამ მიზღსია.

* * * ტფილისის მზრამი სუსხიან ზამთრისა და საქონლისთვის სკვებასი უმართლობის გამო, საქონელი ძლიერ დაზარალდა. ტფილისის მზრამის უფროსის თ. ჯანდარის მიერ გამოკრძალულ ცნობებდაც სჩნდა, რომ ტფილისის მზრამის სხვა-და-სხვა სოფლებში დაზარალდა: 293 ცხენი, 1,605 ძროხა, 1,253 ხარი, 313 კამეჩი, 20,518 ცხვარი, 84 ხმაო, 622 ღორი და 36 სახედარი. ზარალი სულ 115,983 მანათისა.

* * * ყაზახის მზრამიდან იუწყებიან,

ჩემი მრველი ვახლი. აბა, მალე მავაქრო და ერთი კარგი ვარიაა საქრო „ჩინოვნიკისთვის“. სოფიომ ხმა არ გასცა, თითქო კარგა-კარგა ხელდასო. ის თავის ფიქრებში იყო გართული. გზობა კარგი-კარგი მუქმებულნი წაუტყა, დიდი გოზაური მავარი გამოესხა, დედილი დაიჭირა, დადგა სოფიოს წინ და ურცხვად და საზოგადოებად ღრეტი დაეწყა. სოფიოს შეშინდა, უნდა დაეყვარა, მაგრამ ხმა ჩაუღებდა, უნდადა კარში გამოვარდნილიყო, ფეხი არ ემორჩილებოდა.

ერთს დილას სოფელში ხმა გავაქრო, რომ სოფიო გაგიცა და მასზედ სახლად გამოეცეკა. სოფელი ურცხვად, და ზოგი რას ამბობდა სოფიოს უბედრობაზე, ზოგი რას. ზოგს ეტრებოდა, სოგს სიცილითაც არა ჰყოფნიდა ახალგაზრდა ქვირის უბედურება... აკონკილ-აბრანძულ, ტალახში მოთხრილი ტნისამოლი, თამაკვებ-გაშლილ აბურტყული სოფლიდან-სოფლიდ დასეტყებოდა ერთი მათხოვარა დედაკაცი და რომ დანიხავს ვისმე, ხელს ვაიშვერს, უკანარად გაიარებება და იტყვის: „ჩემი ნიკო მამეტი, ხალხნო!“

ი. კახელი

რომ იმ ადგილში, რომელსაც გესხ-ხანი ეწოდება, საქონლის ჰიბრიდები...

* ს. ჭავჭავაძე: (სამილიხანო, გორის მაზრაში): 5 აგვისტოს აქ ერთს...

* აქედანვე: აქაურ მცხოვრებელ წლებულ დიდი ზარალი მისცა მდ. ლეხურამ და ხევის წყალმა...

* ქ. ქუთაისი, 11 აგვისტოს: ნაშუადღევს ექვს საათზედ, ქუთაისში ახლად გაეცურა ლეჩხუბის ხიდან...

* გზეთა „Нов. Обоз.“-ს ატყობინებენ ახალსადასადას, რომ იქ სომეხთა შორის, რომელნიც აგარაკად არიან...

* კათალიკოსის 10 აგვისტოს აღმქანდრიდან ტრიესტს გამგზავრებულა.

* 12 აგვისტოს პოლიციის მერვე ნაწილში დათავალერეს სასმელებისა, ბილისა და სხვა საგნო აღქმები.

* მარია ფრანკა პოლიციაში გამოაცხადა, რომ ტრუშვიის ქუჩაზე 12 აგვისტოს 188 მან. სხვა და სხვა ნივთული მიმპარსეს.

* ტფილისის ვაჭარმა სოლომონ გაბაშვილმა ერთი ვედრა ღვინო შესწირა აღმქანდრებს ბაღში გამართულ საჩაიფს.

დაბატ სოფელი

სოფ. სტამფანონი (საქართ. სამხედრო გზა). სულით ადგილმყოფელმა აქაქ იჩინა დღეს. ღვინო გერგეტსა და სტამფანონში 30-მდე ქალი და კაცია ამ სენით ავიდ. სწეულითა შორის 20-მდე ხატების სახელით მკითხველ-მკადგებლებიც არიან...

ხალხი ამ მკითხვების მეოხებით დიდს ხარჯს ეწევა დი გავრცელებაში ჩაფინანსდნით. არც ერთი სწეულდგინა...

ერთმა გონებით განვითარებულმა და უფრო მკითხაობაში გაფარჯნებულმა ხალხს ასე უტყდავ: მე—წმინდა სამება! სათიბად ფერიცავლება...

ამევე მქადაგებულმა უბრძანა ხალხს პარასკევების ასე უტყდავ: მე—წმინდა ლაღ უქმობა. სათიბი სიციხის გამოთსულ გაყვითლდა და ძლიერ მკითხე მოითიბება. ამიტომაც შარშანდელს წელზედ საქონლის უსქადაგებულს უფრო იქნება და მთის ხალხის ეკონომიურის ძალ-ღონეც ამითი შესუსტდება.

10 აგვისტო, 1893 წ.

ლომბარდის ზარი დედაპაისის ნიშის შესახებ

ცნობილმა პროფესორმა ლომბარდომ საფრანგეთის ერთს უბრძანაში დაპებულ და თავისი აზრი დედაპაისის ნიჭის შესახებ. მოგვყავს ზოგიერთი საყურადღებო ცნობები ამ წერილიდან.

კომპოზიტორი ჯერ დედაპაი არ დაპადავია. ჩრდილო ამერიკაში არ გამოდ მხატვართა შორის დედაპაი ცვალებით მეტნი არიან, ვიდრე მამაქანი, ხოლო მკურნალთა შორისაც 3,000 მეტი დედაპაია. 1889 წელს საფრანგეთში მისწავლებულმა შორის უფრო მეტი დედაპაი იყო, ვიდრე მამაქანი. მაგრამ, ახა სიღაბედით, კიბულთა ლომბარდომ, არ დედაპაის (თითო ოროლოს გარდა) ახალი რამ მოეგონოს და წინ წაიწიოს მეტნიერება: ამ მხატვრობა, ამ მედიცინა, ამ პედაგოგია?

რა არის ამის მიზეზი? საზოგადოალო, სწორს ლომბარდომ, ყველა ცხოველებში დედლო მამალზედ გაცილებით დებო სდგას ნიჭითა და გონებით. მეორე მიზეზი დედაპაის დაკვირვების ის არის, რომ საზოგადო დედაპაი უფრო ძველს ჩვეულებას მისდევს.

სამაგიეროდ ბუნებამ უხვად დააჯილდოვა დედლო სქესი დედობრივის სიყვარულით, და სწორედ შვილის გაჩენა და აღზრდა არის თავი და თვი მიზეზი, რომ დედაპაი ჩამორჩენილა გონების განვითარებაში, რადგანაც დედაპაის ძლიერ ბეჭერი ძალ-ღონე ეხარჯება ამ საქმეზედ, ე. ი. შვილის გაჩენასა და აღზრდაზედ.

ექვს ვარეშა, რომ ნიჭიერი დედაპაი უკოფილან, მაგ. მერი სომერილი, დ. ელიოტი, ერკო ზანდა, ქანი სტალი, როზა ბონიერი და ლებლენი, მაგრამ ისიც უნდა სთქვას კაცმა, რომ ამ ნიჭიერ დედაპაია შორის ვერც ერთი ვერ შეედრება მიკელ ანჯელოს, ნიუტონს, ან შუქსარის.

სახელმწიფოთა მოღვაწეთა შორისაც იყვნენ გამოჩენილი დედაპაი, მაგ. მარია მედლი, ევკატერინ II და სხვ. მაგრამ აქაქ-კი დედაპაია რიცხვი ნაკლებია. თუმცა, ლომბარდომის აზრით დედაპაის ამ საქმეში პირველი ადგილი უნდა ეკუთროს, რადგანაც პოლიტიკაში. ლომბარდომის აზრით გენიოსობა სრულიად არ არის საჭირო, საქმარისია მხოლოდ გამოცდილება და ეშუაგობა და გაიმყვარება, რაიცი დედაპაიებს არამც თუ აკლიათ, არამც ამ თვისებით მამაქანი არ ჩამოუვარდებიანო.

ასეთივე ვაყაქური სახე ჰქონიათ ყველა გამოჩენილი და ნიჭიერ ქალებს.

უცხოეთი

საზარანთი. პარლამენტი უნდა განახლდეს ახალ დებუტებით და ამის გამო 8 აგვისტოს არჩევნები იყო მთეს საფრანგეთში. საარჩევნულდეს დიდი და მედგარი ბრძოლა სხვა-და-სხვა დასთა შორის, რომელთა რიცხვი საფრანგეთში არა ერთი და ორიო. უმრავლესნი დასი ამ ეპილეებით დებო სდგას ნიჭითა და გონებით. მეორე მიზეზი დედაპაის დაკვირვების ის არის, რომ საზოგადო დედაპაი უფრო ძველს ჩვეულებას მისდევს.

იმედი ვაღწეულით რესპუბლიკის მოწინააღმდეგეთა და ბევრი მათგანი აშკარად მიეხსნენ რესპუბლიკას და საჯაროდ აღიარეს, რომ ხალხის ბედნიერებისათვის რესპუბლიკა უფრო სასურველია, რომ დიდერ სხვა გვირ მოთავსობათ. ამ აზრს მიეხსნოა თვით რომის პაპი-კი, რომელმაც მისწერა თვისი აზრი ბორდის არქივებში. პაპი სხვათა შორის ამბობდა: „მე ვიხილება წინანდელ მმართველობის ფორმის შემოტანა უძისოდ, რომ დახლო აღიქაოთ არ მოხდეს ამ სახელმწიფოში“.

პაპი უჩრტეს საფრანგეთის ყველა მულიშელს, აღიაროს და სინდისიც დედ მესაზურის ნაციონალურ კონსტიტუციას, როგორც ეხლათ, და ამასთანვე ეცადოს, რომ ეკლესიის შერჩეს ჯეროფანი პატრიარქებაში სრული თავისუფლება“.

პაპი ამას არა სჯერდება და ჰქიციხვას უკულმართობის მომხრეთ, რომელთაც წარმოუდგენიათ, ვითარც მხოლოდ ისინი იყვნენ მტკვლინი ფრანგთა სარწმუნოებისა და არა რომის მღვდელმთავარი.

ამ წერილმა დიდად შეაჩივრა კონსერვატორთა დასი, რომელიც თვით პაპზე უპასვია, ე. ი. პაპზე მეტად სურათ, რომ პაპს მეტი უფლება მიეცეოდ, რათა მიეღოს საქონსტიანოს განაგებდეს.

წერილი ამაგი

1 აგვისტოს შინაში აჭრითეს მეგლი ეწინა-დგარისა. ეს მეგლი გამოცხადებულა რუსეთს მარე. მეგლი წარმოადგენს ეკსტრემულ მერანს, რომელიცადე ეჭვ-გეჭვურა შეარადებული ეწინა-დგარე ზის. ცალ სელმა ბარბალი უკანასკნას და შეორეში წან წყვდილი სმანდი. ეს მეგლი სიმაღლით 7 ფუტზედ მეტად და 7,000 კილოგრამის იქონის. რამდენად დიდს ეს ტუგის, იხილას ექიმამაგ, რომ რეინის გზით წაღება ვერ მიახსენეს, ტუგებუმა ვერ გატკეპია. ცალკე ეტადზედ დაუფეს, რომლისადა დაუღება გზად გზა მარეში ეფილისი და მეგლას სამამაისაგან. ერთს ადგელს ასე მიაფილ, რომ შარფიდან ამოტყვის სხვა-და-სხვა აჩრადება, ეტელს ამოსადება. აჭ-იმე, სადაც ფურეში იხილას იოდა, გზას ახალებდნენ 2—3 გოქსზედ. გზას და გზა ჭაბჭაბუში, მეგლს მათივე სიტყვების უმართავდნენ, სისწრაფითა და აღტყებით ეგებებოდნენ, და მუსიკით აცადებდნენ.

სამამა ერთი თვისებურმა ზაითი ქქონიათ. უმრავლეს ვადაპარასაგენ თავს, მხოლოდ ქიმიოზზედ დაჩრტნენ ორთოდე ბუქსს. ორდესვე გავი მსრულდება 12—14 წლისად და ქადა 11-ის ორთოდე ბუქსზედ დიდს ამბობა და წყაით მოქაპარსაგენ. ეს ამის ნიშნად, რომ ამისი უფეე სრულ წაფარება არან. ამერაის კლში, ტუგსენად სმეტა, რომელად სამამი არის, გეამბობს, თუ როგორ შეესრულეს ეს წესი სამამს მეგვიადრე უთხინეს სასისხლის ბაღს გაგეუბნებულა ამის ბაჭარა კორდა, შემეფილი ოქრო-კუგნდით. ამ კორდზედ ერთი გაზე მიაღობა, სხვა-და-სხვა დეკორაციებითა შეგულა. კორდის წყურზედ იდგა ქაბა, რომელმაც ბრინჯის ამასს, სურნელისაგან წყაის დასისა თავზედ და მერე მათეშინა ქამარის სამარბუქელს. წარწამ თებია მოამორტა, მთელს სამამს დაიწყო დეკობა, რომელმაც 7 ფუტს გასტნეს თუფში.

პაპი ამას არა სჯერდება და ჰქიციხვას უკულმართობის მომხრეთ, რომელთაც წარმოუდგენიათ, ვითარც მხოლოდ ისინი იყვნენ მტკვლინი ფრანგთა სარწმუნოებისა და არა რომის მღვდელმთავარი.

წმინდის რამდენიმის მიხარ

უმთხველესად გახვითო, უგულთიდა-სი მადლობა გამოცხადებულა თქვენის პატივგებულას გაცხიოს. საშუალებითა უმეგვდ მართათა, რომელმაც ბასესას სასახლთა წყინთ-სადგას შემოსწარეს წაენება და ფულა.

ჭუთასის გამზნისაჲს მე-VIII კლასისა მიაწიგებეს 63 ცალი სსკა-და-სსკა რუ-სული და ჭართული წაგნებისა, თამა რუ-სული და ჭართული წაგნებისა, თამა რუ-სული და ჭართული წაგნებისა...

გამოსაღები ცნობანი რაინის ზვის მინოსხვა ტულისიდან ბათუმს მიღს საფოსტო მატარებელი 9 ს. 30 წ. ღლი. ბათუმშიდგან ტულისს მიღს. 9 2 წ. საღ. 12 ს. 25 წ. შუად ტულისიდან ბაქას მიღს 1 ს. 20 წ. შუად. ბაქოდან ტულისს მიღს 5 ს. 50 წ. საღ. ტულისსა და განჯას შუა. ტულისიდან განჯას მიღს 9 ს. 30 წ. საღ. განჯიდან ტულისს მიღს 7 ს. 20 წ. ღლი. ტულისიდან ხაშურს მიღს 3 ს. ღლი. ხაშურიდან ტულისს 8 ს. 10 წ. ღლი. მიმოსვლა ვეცხლის გემებისა ზაგს ზღვაზედ ბათუმად გადას: ზუთ შაბათობით: დღისით 4 საათზე მოკლე გზით, შვილის ნოვოროსისკის გზით, შვილის ფოსა და ყველა ნავთსადგურში. სამშაბათობით: დღისით საათზე სოხუმისა და ნოვოროსისკისით.

წერა-კითხვის საზოგადოების წინის მაღაზიაში ისყიდება შემდეგი წიგნები: ახალი ვარიანტი წმ. ნინოს ცხოვრებისა 40 ბუნების კარი უძლით ი. გოგებაშვილისა 90 გეომეტრია II მ. ყიფიანისა 50 ევანგელიუმი 50 თხზულ. რ. ერისთავისა I 1 თხზულ. რ. ერისთავისა II 40 კოკორი, ანუ ანანია მიმოსვლა საკითხავი წიგნი, სახლობაში სახარებელი, ი. გოგებაშვილისა 10 კროლოგის არაკეობი, თარგ. აკაკისა 30 იგივე მშენებლის უძლით მოთხრობანი ვაჟა-ფშაველასი 30 შექმნის დრამები ს. ყიფიანისა 20 პატარა მოამბე II აღ. მიჩრინაშვილისა 10 რომანზონი კრუზო, თარგ. ან. თუმანიშვილისა 30 რუბინ გეგლი გ. წერეთლისა 15 ქილილა და დამანა 3 შალვას თავგადასავალი ცახელისა 15 ცვარი შ. მღვიმელისა 80 წითელი ფარანი, თარგ. ან. დრონიკაშვილისა 15 ხომლი, ანუ რჩეულთა ლექსთა კრება, ი. გოგებაშვილისა 30 ხატური ან. თუმანიშვილისა 10 კონა ი. გოგებაშვილისა 50 კუნწული, ანუ მოთხრობანი მოზრდილ ყრმათათვის ი. გოგებაშვილისა 40 შინაური საქონელი და იზიკლოპედიკა-მოწყნება, ი. როსტომიშვილისა 5 თამარ ბატონიშვილი, რომანი ვ. რჩეულთაგისა 50 ვიქტორ-პრუდონის რომანი დამოთხრობა-და-ცამეტე წელი დ. ყიფიანისა 20 სიბრძნე სიტუის წიგნი ს. ორბელიანისა 50 ლექსები ვახტ. ორბელიანისა 20 დავით აღმაშენებელი, დრამა აღ. ორბელიანისა 40 გმირისულის ქალი, მოთხრობა ს. მგალობლიშვილისა 20 მევლე, მისივე 10 თავადი იერონიმე, მისივე 10 მითული სოსე, მისივე 10 ქრისტინე, ე. ნინოშვილისა 20 რადენიმე მოთხრობა მისივე 50 ოტელო, დრამა შექსპირისა, თარგ. ი. შინაშვილისა 50 ქართული გრამატიკა თ. ყორღანიასი 55 თაველი, თარგმანი ინგლისურიდან მისივე 50 ლექსები გრ. ორბელიანისა 50 ლექსები ვახტანგ ორბელიანისა 20 სამხარეული ქართულისა

გამოსაღები ცნობანი პირველი გერმო სამკურნალო ექიმის ნაგასარდიანისა (კუთაში, ვარანჯოვის ძეგლის პირდაპირ). ავადმყოფთა იღებენ და სინჯავენ ექიმნი ყოველ-დღე, კვირა ღლებს გარდ. დილაობით იღებენ: ბ. ა. ნაგასარდიანი, 11-12 საათამდის იმით, ვისაც სკიპის სნეულბანი: გარტვანი (ხირურგული), კბილებისა, ვენერიული და ათაშანი (სოფილისი). ე. მ. ჩაქაიანი, 9-10 1/2 საათამდის, სნეულბანი: თვალის და ნერვებისა-ტაში ტკივილებისა. დ. გ. რუფაგაძე, 10-11 1/2 საათამდის, სნეულბანი: შინაგანი, ზაგსევისა და დედათა სქესისა. ა. ჭ. ზროტასკეანი, 11 1/2-12 1/2 საათამდის, სნეულბანი: ყურის, ყელის და ცხვირისა. ა. ზ. კარანტასკეანი, 1-1 1/2 საათამდის, სნეულბანი: შინაგანი და ზაგსევისა. სადამოაობით მიიღებენ: ი. გ. ჩუგუროვსკეანი, 5-6 საათამდის, სნეულბანი: თვალის და გულ-მკერდისა; ხშირად და მიკროსკოპულიად გასინჯავს ნახველს (ზორსს) და შარსს. ა. ა. გადამსკეანი, 6-7 საათამდის, სნეულბანი: ათაშანი (სიფილისი), ხორცის კანის და გარტვანი (ხირურგული). ბ. ა. ნაგასარდიანი, 7-7 1/2 საათამდის. ე. ა. ფრანცუკა, 7 1/2-8 საათამდის, სნეულბანი: ყურის, ყელის, და ცხვირისა, ორშაბათობით, ოთხშაბათობით და პარასკეობით. რჩევა-დარიგების და რეცეპტების წიგნის ფასი ათა შურიანი; ფასი ექიმთა კრების რჩევისათვის (კონსილიუმისათვის) და ოპერაციებისათვის-მორატებით. დირექტორი სამკურნალოსა; დოქტორი მკაფიანისა ნაგასარდიანი.

დებემა 12 აგვისტო კომპანიაში. სამეფო იახტას „დანერბოგიუ“ ემბრანა ხელო წაგი-დის საიმპერატორი იახტას „Полная Механика“-ს მისაგებებლად. კვირას 12 აგვისტოს, „დანერბოგიუ“ მოიყვანს კონვენციონს საბერძნეთის სამეფო სახლობას, სამშაბათობით, 12 აგვისტოს, მოიყვანს უმაღლეს გავით კუნძულ ზენზედა სადაც იმავე დღეს ნადირბა იქმნება კურდღლებზედ.

13 აგვისტო პატარა შარბი. მათი იმპერატორებითი უდიდებულესობანი 12 აგვისტოს, დილის 7 საათზედ მიხანდნენ ლიბოს და მათის დასწრებით ლიბოში დილის ამბით ჩადგეს სამეფრო და საკომერციო ნავთსყუდელი.

მამარია. ჩაი კარგად საღდება, ნახევარი თითქმის გაიყდა. მაღალ ღირსების ჩაი შარმანდელზედ ხუთის პროცენტით ნაკლება ფასობს, ხოლო დაბალ ღირსებისა-ხუთის პროცენტით მეტად.

მოსამო. ფინანსთა მინისტრი, მოვლისათავე, ვიზიტით იყო დიდ მთავარ სერგი ალექსანდრეს ძესთან, ნახა სახანო პალატა და ვიკარია ბირკა. ინახული რა სხვა-და-სხვა დაწესებულებანი, მინისტრი გაემგზავრა მაკარიაში.

პარამი. გუშინ ჩხუბი მოუვიდათ ერთმანეთ შორის იტალიელსა და ფრანგ მეთეხს, რომელნიც აშენებენ რკინის გზას ტულიდან პონსენ-ვენსანამდე. პეტერბურგის ბირკა, 3 აგვისტო.

Table with 4 columns: Item, Price, Item, Price. Includes items like შუა-მანაიანი ოქრო, ტამბურის ვეშინები, მანქონიანი ვერცხლის ფული, 5% პირველის შინაგანის სესხის მომტეხი, მილიონი, შეროსი, 4% მესამე სესხისა, სახელმწიფო ოაგე-ბანკის ბანკის მომტეხი, 8% ფურცელი, გრანდ-ბანკის ფურცელი, ტულისის ბანკისა, 6% 101 1/2, 5% 100 1/2, ქუთაისის ბანკისა 6% 101 1/2, 5% 100 1/2, 5% ობლიგაცია, ტფილისის ქალაქის საბურღლო საზოგადოებისა 98 3/4.

ბანსხალეპანი კბილის ექიმი ა. ი. ორბელიი სოლოლაქზედ, საკუთ. სახლში №14-16 ავადმყოფებს მიიღებს: დღით 8-დან 12 საათამდე, საღამოთი 4-დან 6 საათამდე. კვირა-შაბათ დღეებში დილის 8 საათიდან ნაშუადღევით 2 საათამდე. (150-88) დაიბეჭდა და ისყიდება „წერა-კითხვის გამავრც. საზოგად. წიგნის მაღაზიაში და მის აგენტებთან ტბთან ცა და დედაშიწა ავექსანდრე ავანოვისა დ. გიორგობიანისა გამოცემა „წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოებისა“ ფასი ე რ თ ი აბაზი

ბანსხალეპანი კბილის ექიმი ა. ი. ორბელიი სოლოლაქზედ, საკუთ. სახლში №14-16 ავადმყოფებს მიიღებს: დღით 8-დან 12 საათამდე, საღამოთი 4-დან 6 საათამდე. კვირა-შაბათ დღეებში დილის 8 საათიდან ნაშუადღევით 2 საათამდე. (150-88) დაიბეჭდა და ისყიდება „წერა-კითხვის გამავრც. საზოგად. წიგნის მაღაზიაში და მის აგენტებთან ტბთან ცა და დედაშიწა ავექსანდრე ავანოვისა დ. გიორგობიანისა გამოცემა „წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოებისა“ ფასი ე რ თ ი აბაზი

ბანსხალეპანი ცნობანი პირველი გერმო სამკურნალო ექიმის ნაგასარდიანისა (კუთაში, ვარანჯოვის ძეგლის პირდაპირ). ავადმყოფთა იღებენ და სინჯავენ ექიმნი ყოველ-დღე, კვირა ღლებს გარდ. დილაობით იღებენ: ბ. ა. ნაგასარდიანი, 11-12 საათამდის იმით, ვისაც სკიპის სნეულბანი: გარტვანი (ხირურგული), კბილებისა, ვენერიული და ათაშანი (სოფილისი). ე. მ. ჩაქაიანი, 9-10 1/2 საათამდის, სნეულბანი: თვალის და ნერვებისა-ტაში ტკივილებისა. დ. გ. რუფაგაძე, 10-11 1/2 საათამდის, სნეულბანი: შინაგანი, ზაგსევისა და დედათა სქესისა. ა. ჭ. ზროტასკეანი, 11 1/2-12 1/2 საათამდის, სნეულბანი: ყურის, ყელის და ცხვირისა. ა. ზ. კარანტასკეანი, 1-1 1/2 საათამდის, სნეულბანი: შინაგანი და ზაგსევისა. სადამოაობით მიიღებენ: ი. გ. ჩუგუროვსკეანი, 5-6 საათამდის, სნეულბანი: თვალის და გულ-მკერდისა; ხშირად და მიკროსკოპულიად გასინჯავს ნახველს (ზორსს) და შარსს. ა. ა. გადამსკეანი, 6-7 საათამდის, სნეულბანი: ათაშანი (სიფილისი), ხორცის კანის და გარტვანი (ხირურგული). ბ. ა. ნაგასარდიანი, 7-7 1/2 საათამდის. ე. ა. ფრანცუკა, 7 1/2-8 საათამდის, სნეულბანი: ყურის, ყელის, და ცხვირისა, ორშაბათობით, ოთხშაბათობით და პარასკეობით. რჩევა-დარიგების და რეცეპტების წიგნის ფასი ათა შურიანი; ფასი ექიმთა კრების რჩევისათვის (კონსილიუმისათვის) და ოპერაციებისათვის-მორატებით. დირექტორი სამკურნალოსა; დოქტორი მკაფიანისა ნაგასარდიანი.

ბრალთა თუთაგვის ზეთიანის კრასკების ქარხანა იარმუკასყედ ტფილისში: ვიღებ სახლების აშენებას, აგრედვე სახლების შეკეთებას (ремонт) და შეღებვას (полная окраска домов). ვყიდ ფაბრიკის ფასად ზეთს, ყოველ ნაირ ზეთიანს და მშრალ კრასკებს, აგრედვე ლიტო-ტაობრაციისა და ამბო მოწყობილებას, კრასკები შეიძლება დამიარონ სხვა ქვეყნებშიაც 20%-ის ზეის გამოგზავნით, დანარჩენი საქონელის მიღების დროს (наложенным платежом). რაც შეეხება კარგი თვისების და კარგა შეზავებული კრასკის გაყიდვას, ყველა მსყიდველი დარწმუნებული უნდა იყოს რომ უტყუარი იქნება. ჩემს საშუალებით და ჩემის თავდებობით შეუძლიან ყველას ყველანაირის სინდიკატის ხელისგების შოვნა, მხოლოდ ცტოა აღრე უნდა შევეტყობინონ. (48-39) ა. თუთაგვი

გამოვიდა და ისყიდება ყველა წიგნის მაღაზიებში ახალი წიგნი ვალერიან გუნიასი ბრამმები კომედიები აწიგნი ბირველიეჭა 1) დე-მე, დრამა 5 მოქ. 2) ნათრამას ჩალოვა სჯოგინან, კომ. 1 მოქ. 3) მონადირე, ვოლ. 1 მოქ. 4) რაც არა მადგება-არ შემხრება, კომ. 1 მოქ. 5) არც პატი, არც იმითი. ვოლ. 1 მოქ. ფასი 50 კაპ.